

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/29/2020
Identifikačné číslo spisu:	1106240337
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ján Gandžala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1106240337.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu D., trvalým pobytom v E., proti žalovanej Slovenskej republike za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, o zaplatenie 4 774 115,30 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 22C/128/2006, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2018 sp. zn. 4Co/203/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. 1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinstančný súd“) uznesením z 15. februára 2012 č.k. 22C/128/2006-286 zamietol návrh žalovanej, ktorým sa domáhala, aby bola žalobcovi uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania.

1. 2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že k záveru o neodôvodnenosti tohto návrhu dospel na základe skutočností, že v spore došlo k vydaniu rozhodnutia vo veci samej, žalovanej v konaní žiadne trovy nevznikli, preto jej náhradu trov konania nepriznal. Na strane žalovanej teda neexistovali trovy, ktoré by v prípade zloženia preddavku na trovy konania zo strany žalobcu bolo možné z tohto preddavku uhradiť. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na ustanovenia § 141a ods. 1 a § 138 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“).

2. 1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 28. septembra 2018 sp. zn. 4Co/203/2018 odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie odmietol.

2. 2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku prijala súdna prax v zmysle ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít jednoznačný záver, že právo podať odvolanie prináleží len tej strane, ktorej bola rozhodnutiami súdu prvej inštancie spôsobená ujma, ktorá priamo vyplýva z posúdenia práv a povinností sporových strán, pričom podstatné je porovnanie výsledku rozhodnutia s hmotnoprávnym alebo procesnoprávnym nárokom uplatneným stranou sporu v žalobnom alebo v procesnom návrhu. Strana, v neprospech ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie nevyznelo, a ktorá nebola uznesením dotknutá na svojich právach (nebola je uložená povinnosť), nie je

oprávnená proti nemu podať odvolanie. Zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v ustanovení § 359 CSP uvádza, že odvolanie môže podať iba strana v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Uvedené ustanovenie výslovne obmedzuje právo strany podať odvolanie, keď obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Nová právna úprava expesis verbis podporila zaužívanú súdnu prax.

2. 3. Odvolací súd ďalej priamo v súvislosti s prejednávanej odvolaním uviedol, že v posudzovanej veci súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol procesný návrh žalovanej, ktorým sa vo vzťahu k žalobcovi domáhala uloženia povinnosti zložiť preddavok na trovy konania, z čoho je zrejmé, že súd prvej inštancie napadnutým uznesením nerozhodol v neprospech žalobcu. Nakoľko mu neuložil ani žiadnu povinnosť, bolo nepochybné, že žalobca týmto rozhodnutím nebol dotknutý na svojich právach. Vzhľadom na uvedené, dospel odvolací súd k záveru, že žalobca nie je a ani nebol oprávnenou osobou na podanie odvolania proti predmetnému uzneseniu prvoinštančného súdu, preto odvolanie žalobcu smerujúce proti uzneseniu súdu prvej inštancie ako podané neoprávnenou osobou podľa ustanovenia § 386 písm. b/ CSP odmietol.

3. 1. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom žiadal, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. 2. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ a § 421 ods.1 písm. a/, b/ a c/ CSP.

3. 3. V odôvodnení dovolania uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie považuje za krajne svojvoľné, tendenčné, formalistické nepresvedčivé a arbitrárne, nakoľko odvolací súd svojím rozhodnutím neprípustne zlegalizoval zjavne nezákonné a protiústavné konanie súdu prvej inštancie, a to odmietnutím jeho odvolania. Ďalej uviedol, že odvolací súd sa nedostatočným spôsobom vysporiadal s jeho argumentáciou uvedenou v odvolaní, čím bola porušená zásada právnej istoty a legitímnych očakávaní v zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 36/1995, podľa ktorého strana, ktorá sa vo svojom konaní opiera o dôveru v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaná. Napriek skutočnosti, že bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vydané v jeho prospech, namieta, že sa jednalo o rozhodnutie ktoré podľa jeho názoru malo byť vydané skôr ako súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom. Mal za to, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, pričom pri riešení danej otázky týkajúcej sa jeho námietky, sa svojvoľne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, napriek tomu, že dovolacím súdom je táto otázka rozhodovaná rozdielne, v kontexte ustanovenia § 141 a ods. 1 OSP ešte nebola vyriešená.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ event. „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, ktorou je fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné a preto ho podľa § 447 písm. b/ CSP odmietol.

5. Z ustanovenia § 424 vyplýva, že dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Z uvedeného ustanovenia výslovne vyplýva, že subjektom oprávneným podať dovolanie je (len) tá strana sporu (bez ohľadu na jej procesné postavenie), v ktorej neprospech bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie vydané, inak povedané, na podanie dovolania je oprávnená (len) tá strana sporu, ktorá napadnutým rozhodnutím utrpela objektívnu ujmu na svojich právach. Výkladom uvedeného ustanovenia a contrario je možno dospieť k jedinému logickému záveru, že strana sporu, v neprospech ktorej dovolaním napadnuté rozhodnutie nevyznelo a ktorá nebola týmto rozhodnutím dotknutá na svojich právach (napr. nebola jej uložená žiadna povinnosť, resp. žiadne plnenie alebo obmedzenie), nie je oprávnená podať dovolanie.

6. V tomto konkrétnom prípade podal žalobca (dovolateľ) dovolanie voči uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým (podľa ustanovenia § 386 písm. b/ CSP) odmietol odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej

inštancie, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalovanej, ktorým sa domáhala, aby bola žalobcovi uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, s odôvodnením, že odvolanie podala neoprávnená osoba. Keďže dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v spojení s uznesením prvoinštančného súdu nevyznelo v neprospech žalobcu (dovolateľa), teda nedošlo ním k žiadnemu zásahu do jeho subjektívnych práv (nebola mu uložená žiadna povinnosť, resp. žiadne plnenie alebo obmedzenie), v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 424 CSP nie je osobou oprávnenou podať voči predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie.

7. Z ustanovenia § 447 písm. b/ CSP vyplýva, že dovolací súd odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

8. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie žalobcu podľa citovaného ustanovenia § 447 písm. b/ CSP odmietol.

9. Žalovaná bola v dovolacom konaní úspešná a preto na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP by mala (potenciálny) nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovanej však preukázateľne žiadne konkrétne trovy dovolacieho konania nevznikli a preto jej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.